

24 november 2008

”Psykologi styr börsen”

Dagens IR-Excellence i Malmö med ämnet ” Från Wall Street till Riskgälden” har lockat många, rummet som annars ekar tomt är fyllt med män och kvinnor i ledande positioner på företag som, Axis, HQ Bank och Nordea. Alla vill ha svaret på en fråga – *Vad innebär finanskrisen globalt och i synnerhet för Sverige?*

Bo Lundgren, direktör på Riksgälden, och Bengt Göransson, välkänd journalist och USA-veteran som driver nyhetsbyrå DNS i New York, besvarar och diskuterar gladeligen ämnet med ekonomijournalisten Henric Borgström. Timmen kännetecknas av allvar, humor och krassa antaganden. Sanningen är, precis som alla vet, att ingen kan förutspå framtiden i Sverige.

Henric Borgström inleder med att ge både Bo och Bengt en minut för att beskriva vad finanskrisen betyder globalt och i synnerhet för Sverige. Bo menar att finansiella kriser är fördelade på två uppdrag. Båda måste hanteras. Det första är att återställa den kapitalbas som urholkats. Det andra är att återfå det förlorade förtroendet från medborgarna. Bo fortsätter med att kalla krisen en finansiell tsunami som måste hanteras med varsamhet och genom långsiktiga åtgärder.

Ordet förtroende är ett ständigt återkommande begrepp.

Bengt inleder skämtsamt och menar att varje gång han lämnar Wall Street går kursen upp. Som född cyniker anser han att börsen styrs av en sak – psykologi. Följdfrågan är oundviklig – Vem styr psykologin? ”Ingen och alla”. Bengt menar att sedan augusti har medierna vid sju tillfällen rapporterat om börsens vändning, men eftersom förtroendet hos medborgarna har gått förlorat dröjer det innan börsen vänder, på riktigt.

Bengt beskriver scenariot detaljerat:

– Ett litet rykte, utan någon som helst rationalitet, kan höja börsen omedelbart. Alla fundament hos marknadens aktörer är som bortblåsta, och det enda som styr är varje ledande individs rädsla, alternativt girighet. Han fortsätter: Wall Street försöker fortfarande lära sig att det finns länder utanför USA, vissa kan i dag stava till Kina men enbart för att landet redan i dag äger stora delar av USA. I övrigt är det ett oerhört navelskådande på den finansiella gatan.

Bengt är oerhört tydlig med vilken åsikt han har:

– Det USA behöver är en riktig ledare, en ledare som kan leda landet varje dag och inte som det varit de senaste åtta åren. Jag ingår i en Wall Street-klubb som träffas en gång i månaden. Vid varje tillfälle har vi en omröstning kring månadens skämt, de senaste åren har en person toppat listan. Mannen som lett ett av världens största länder, det land som jag är bosatt i. Senast sa han: ”Exporten från USA går nu mer och mer till utländska länder”, inför 40 politiker den 27 oktober.

Kritiken är tydlig, från både Bengt och Bo som anser att George W Bush misskött hanteringen av krisen, bland annat genom att låta Lehman Brothers gå omkull.

Bengt har höga förhoppningar på Obama som han menar har alla de grundläggande möjligheterna att lyckas. – Men inom kort når vi ett vägskäl, Obama har 10-12 dagar på sig att åstadkomma något, annars kan det vara för sent.

Frågan som följer från publiken – Varför bara 10-12 dagar när han inte tillträder förrän 20 januari? Bengt fortsätter: Som nyvald president har han ett stort ansvar på sina axlar, han måste leverera konkreta förbättringsförslag och vara bered att genomföra dem. Varje dag måste det hända saker annars vacklar såväl börsens optimism som medborgarnas. Ingen har tid att vänta för att GM ska gå i konkurs, varför vänta med åtgärder när ingen har tålamod.

Han tillägger: Sanningen är att väldigt många verksamheter går bra och konsumtionen svarar för nästan 70 procent av BNP. Enligt Bengt Göransson så kommer konsumenter att fortsätta handla så snart stimulanspaketet kommer på plats.

Henric förstätter

- Bo, Hur djup blir krisen? Bo säger precis det som alla vet men ändå vill ha ett svar på.
- Det är det ingen som vet, vi kan i dag konstatera att tillväxten blir negativ nästa år. Tillväxten året därpå, 2010, beror helt på hur vi hanterar situationen just nu.

En fråga från publiken följer – Vad talar för att den pågående finanskrisen inte blir lika djup som den på 30-talet? – Vi har en bättre stabilitet i landet i dag, till skillnad från tidigare, samtidigt som våra verktyg för att hantera kriser är mer utvecklade. Dessutom är dagens penningpolitik bättre och åtgärder välkomnas, säger Bo.

Henric fortsätter, i gårdagens Dagens Industri, ifrågasattes statens räddning av Carnegie starkt.

- Varför väljer staten att rädda Carnegie och inte Volvo?
- Det går inte att jämföra Carnegie med Volvo svarar Bo, om vi låtit Carnegie gå omkull hade förtroendet för det svenska finansiella systemet fått sig en rejäl stöt med svåra följder.

Bo fortsätter: Om bankerna väljer att gå med på våra krav för refinansiering kommer förtroendet från medborgarna att öka och människor kommer fortsätta att spendera pengar. Handel och tillväxt går hand i hand och det är viktigt att uppmuntra kapitalismen för att inte stagnera i krisens centrum.

Vid pennan,

Daniela Rogosic, Sund Kommunikation.